

vseh delovnih ljudi in občanov, kajti naloge iz resolucije in dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije zahtevajo večjo delovno angažiranost, izboljšanje odnosa do dela in socialističnih vrednot, racionalno gospodarjenje, opiranje na lastne sile in izkoriščanje notranjih rezerv. Ob tem je samoupravljanje in samoupravni družbenoekonomski odnos stanica in pogoj za uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

II. NALOGE IN USMERITVE NA GOSPODARSKEM PODROČJU

1. Ekonomski odnosi s tujino

Občina Ljubljana-Šiška je kot eden največjih izvoznikov, hkrati tudi med največjimi uvozniki. Zato je izvoz gospodarsko strateška naloga, ki mora zagotoviti organizacijam surovine in reprodukcijski material, prodajo dela lastnih kapacitet za proizvodnje visoke stopnje obdelave ob zmanjšanem povpraševanju na domačem trgu, vključevanje v mednarodno delitev dela in izboljšanje gospodarskega položaja TOZD, saj je postal izvoz ekonomsko zanimiv.

Organizacije s področja gospodarstva morajo:

- povečati svoj konvertibilni izvoz,
- pritegniti k sodelovanju predvsem drobno gospodarstvo,
- zmanjšati uvozno odvisnost na področju surovin, reprodukcijskih materialov, tujih storitev, znanja in opreme,
- prilagoditi svoje plane zunanjetrgovinskih odnosov zahtevam grupacije in v sklopu SISEOT na samoupraven način razreševati probleme planskih obveznosti in vsklajevanje potreb z možnostmi,
- izdelati konkretne izvozne in uvozne plane, plane deviznih prilivov in odlivov, konkretne programe vračanja tujih posojil ter sprejeti obveznosti za njihovo izvajanje,
- pospeševati devizne prilive,
- povezovati se na principu skupnega deviznega prihodka z dobavitelji surovin in reprodukcijskega materiala.

Načrtovana stopnja povečanja izvoza velja v globalu za celotno gospodarstvo občine. Zaradi različnega obsega zunanjetrgovinske menjave je treba izvozne naloge sprejemati selektivno po organizacijah tako, da se bo povečanje izvoza vskladilo v okviru grupacij SISEOT SR Slovenije.

Temeljne banke bodo v sodelovanju z gospodarsko zbornico izdelale predlog selektivnega kreditiranja izvoza, pri čemer bo imel prednost izvoz z največjim neto deviznim učinkom in najhitrejšim prilivom.

Za vse navedene naloge so odgovorni poslovodni delavci OZD - izvoznikov in njihovi samoupravni organi.

Skupščina občine in njeni organi ter organi medobčinske gospodarske zbornice bodo v okviru svojih pristojnosti in možnosti posvetili vso pozornost razreševanju perečih aktualnih vprašanj izvoznikov, intenzivno spremljali njihov položaj ter o svojih ugotovitvah, stališčih in predlogih za razreševanje nastalih težav obveščali organe skupščine SR Slovenije in gospodarske zbornice Slovenije. Pri tem si bodo prizadevali za večje uveljavljanje

samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja na tem področju ter s tem za krepitev vloge delavca v združenem delu pri ustvarjanju in razporejanju deviznega prihodka.

2. Energija

Preskrba z energijo se na področju Ljubljane obravnava enotno na ravni mesta in bo tudi v letu 1984 zelo težka naloga. Dosledno bo treba varčevati z energijo kot tudi intenzivno ukrepati za prehod na tiste vrste energije, ki dolgoročno zagotavljajo bolj nemoteno oskrbo.

Vse OZD morajo v svoje planske dokumente obvezno vgraditi plane varčevanja z vsemi vrstami energije. Delovne organizacije Elektrogospodarstva Slovenije, Savske elektrarne TOZD HE Medvode, Petrol DO Zemeljski plin in DO Energetika morajo zagotoviti čimvečjo obratovno pripravljenost naprav.

Delovne organizacije in delovne skupnosti, ki delajo v eni izmeni, morajo računati tudi na spremenjen delovni čas, če bodo razmere to zahtevale.

Zaradi vedno večjih težav pri nabavi kvalitetnejših vrst premoga bodo potrebna dogovarjanja o sovlaganju sredstev v premogovnike.

V skladu z zakonom o razširjeni reprodukciji in zakonom o energetskem gospodarstvu bomo izdelali v Ljubljani sistem financiranja razširjene reprodukcije za sistema daljinske oskrbe s toplotno energijo in plinom. Potrebno bo sprejeti samoupravni sporazum o delitvi sredstev prispevka 1,20% od bruto osebnih dohodkov, ki se združujejo za realizacijo programov razširjene reprodukcije individualne komunalne rabe. To je naloga interesne skupnosti za energético in komunalne skupnosti.

3. Industrija

V občini Ljubljana-Šiška so pred organizacijami s področja industrije najtežje naloge. Nase prevzemajo največji del bremena za rast družbenega proizvoda in praktično vse izvozne obveznosti.

OZD s področja industrije bodo v letu 1984 dosegle 3,5% rast obsega industrijske proizvodnje, predvsem s še večjo usmerjenostjo v izvoz, s hitrejšim uvajanjem sodobnih tehnoloških postopkov, boljše delitvijo dela ob tesnejši medsebojni povezanosti ter boljšem izkoriščanju delovnega časa, domačih surovin in obstojnejših zmogljivosti.

Za doseganje predvidenih rezultatov bo potrebno dosledno varčevanje z vsemi vrstami materiala in energije. Prav tako bo potrebno uvajati večizmensko delo in izvesti modernizacijo in rekonstrukcijo v tistih organizacijah, ki delajo za izvoz in imajo zagotovljene domače surovine in reprodukcijski material ter zagotavljajo najhitreje neto devizni efekt.

Na rast industrijske proizvodnje bodo vplivale tudi nekatere investicije, ki bodo dokončane v letu 1984:

Color - rekonstrukcija in razširitev proizvodnje poliestrov,
rekonstrukcija mešalnice premazov in izgradnja skladišč,
Donit - rekonstrukcija in modernizacija proizvodnje filtrov,
Iskra - Mikroelektronika - II. faza dobave in montaže opreme,
Slovin - Slovenija vino - izgradnja izvoznega terminala,
Aero - TOZD Celuloza Medvode - rekonstrukcija proizvodnje celuloze.

Z investicijami, ki bodo dokončane po letu 1984 pa nameravamo pričeti:

Iskra, DO Široka potrošnja, TOZD TV Pržanj;
Lek, organska sinteza;
Iskra IEZE, TOZD Keramika;
Litostrož, energetska oprema;
Donit, TOZD Laminati;
Usluga, izgradnja centralnega objekta.

Vse organizacije s področja industrije bodo iskale možnosti za povezovanje z drobnim gospodarstvom in zasebnimi obrtniki, da bi čim bolj zmanjšale svojo uvozno odvisnost. Zaradi uspešnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela in zagotavljanje večje družbene produktivnosti dela in socialne varnosti delavcev bomo pospeševali vse oblike proizvodnega in poslovno-tehničnega sodelovanja med organizacijami. V svoje razvojne programe bodo organizacije vnašale lastno znanje in dosežke znanosti prenašale v prakso.

4. Kmetijstvo

V letu 1984 bo največji poudarek na intenzifikaciji kmetijske pridelave, povečanju tržnosti pridelkov in uveljavljanju dohodkovnih odnosov. Kmetijska zadruga bo zagotavljala združenim kmetom celovito oskrbo z reprodukcijskim materialom glede na višino vseh tržnih presežkov.

Nosilca kmetijske proizvodnje Emona Agroemona, TOZD Poljedelstvo - govedoreja in KIT Kmetijska zadruga Medvode bosta pridelali 1020 ton žit, 1300 ton krompirja in 35 ton zelenjave, 6,100.000 litrov mleka in 2000 ton žive teže goveje živine.

Od tega bo Agroemona izvozila 100 ton, kmetijska zadruga pa 50 ton žive teže mladega pitanega goveda, da si bosta zagotovili potrebna devizna sredstva. Prav tako bo zadruga izvozila 10% tržnih viškov krompirja.

Tudi v letu 1984 bomo nadaljevali z izvajanjem nalog, ki izhajajo iz študije in opredelitev o možnostih razvoja kmetijstva v Polhograjskih Dolomitih in na Rašici.

Vlaganja v zasebnem sektorju kmetijstva bodo usmerjena v modernizacijo govedorejskih objektov in kmetijske mehanizacije, zlasti v proizvodnih skupnostih. Skrbeli bomo za boljšo kvaliteto mleka z opremljanjem zbiralnic mleka tako, da bi imela vsaka zbiralnica svoj hladilni bazen. Nadaljevali bomo z deli pri začetih zemljiških operacijah.

Naloge kmetijske zemljiške skupnosti ostajajo v letu 1984 enake kot doslej:

- izvajanje ukrepov razvoja kmetijstva v višinskem območju in na razmejivni funkcije zemljišč, ki se zaraščajo,

- izvajanje melioracij in komasacij na že začetih objektih in priprava novih v skladu s planom kmetijske zemljiške skupnosti,
- sodelovanje pri zagotavljanju socialne varnosti ostarelih kmetov tudi z odkupovanjem njihovih zemljišč,
- skrb za dobro obdelavo vseh kmetijskih zemljišč pri čemer bo, če bo to potrebno, uporabljala vso pozitivno kmetijsko zakonodajo.

Sistematično bomo izvajali in dopolnjevali odlok o zaščiteneh kmetijah. Skupnost za pospeševanje kmetijstva bo stimulirala razvoj kmetijstva in družbeno organizirano preskrbo s kmetijskimi pridelki po skupnem programu sklada za intervencije in vseh oblik združevanja na vasi (proizvodne, zavarovalne in druge skupnosti).

Posebno pozornost bomo posvetili razvoju kmetijstva v hribovitem območju, kjer bomo s premijami vzpodbujali urejanje pašnikov in z višjimi regresi krili večje pridelovalne stroške.

5. Promet in zveze

Na področju prometa bo TOZD za vzdrževanje in novogradnjo stabilnih naprav električne vleke opravljala svoje osnovne naloge za potrebe železniškega gospodarstva. V sklopu Integrala se morata Vektor, TOZD Izredni prevoze in Viator, TOZD Tovorni promet Ljubljana dogovoriti o opravljanju zunanjetrgovinske dejavnosti in jo povečati. TOZD v sestavu DO Ljubljanski potniški promet morajo zagotoviti zadostne preozne kapacitete v prometnih konicah za prevoz delavcev na delo in z dela, čeprav je prevoz v Ljubljani skupna zadeva vseh ljubljanskih občin.

Vse OZD gospodarstva in družbenih dejavnosti so dolžne, da z organizacijo racionalnega transporta omogočijo prihranke pri energiji in v kar največji možni meri preusmerjajo blagovne prometne tokove s ceste na železnico, osebni promet pa na javna prevozna sredstva.

6. Trgovina

Osnovna preskrba v Ljubljani je urejana enotno kot zadeva skupnega pomena na mestni ravni.

V letu 1984 ne bo zgrajena nobene nove trgovine na območju občine. ŠOZD Mercator ni sposobna zagotoviti pričetka del v soseski ŠŠ 8/2 Dravlje zaradi nizke akumulativnosti trgovine in oteženih kreditnih pogojev. Iniciativni odbor za izgradnjo nove tržnice bo nadaljeval z aktivnostmi za pridobitev investitorja. Poslovodje trgovin z živilskimi proizvodi morajo s pravočasnim naročanjem zagotavljati enakomernost oskrbe. Obratovalni čas bo potrebno v okviru enotne akcije v mestu prilagoditi potrebam kupcev.

Ostale trgovske organizacije v Šiški morajo skleniti ustrezne sporazume z OZD, s katerimi trajneje sodelujejo. Vse te organizacije se morajo vključiti tudi v izvozna prizadevanja, zlasti pa prevzeti pobudo za vključevanje in povezovanje drognega gospodarstva v dohodkovno povezane reprodukcijske verige in proizvodnjo za domači trg in izvoz.

7. Turizem in gostinstvo

Turistični in gostinski organizaciji Mercator, DO Hoteli in Kompas, TOZD Motel Medno premalo vplivata na razvoj te panoge, zato morata sprejeti vse potrebne ukrepe za izboljšanje ponudbe in postrežbe. POZD Kanu mora najti konkretno povezavo z močnejšo organizacijo družbenega sektorja, izboljšati pa mora predvsem higienski režim.

Zasebni sektor gostinstva bo moral striktno spoštovati odredbe o delovnem času in o prostih dneh, prav tako pa izboljšati ponudbo. Delovni čas v gostinstvu bo treba prilagoditi potrebam gostov in ga zlasti v sezoni podaljšati. Ker je osnovni namen turističnega razvoja povečanje deleža hrane v ponudbi, ne bomo več podpirali odpiranja bifejev.

Turistično ponudbo bomo izvajali v okviru skupne ponudbe mesta Ljubljane. Poživiti moramo delovanje turističnih društev, prav tako pa nadaljevati z realizacijo programa ureditve rekreacijskega centra na Sori, kar je naloga iniciativnega odbora za ureditev RC Sora.

Rekreacijski center Mostec mora ponuditi izboljšano ponudbo obiskovalcem, za kar je zadolženo ŠD Ilirija, Klub za rekreacijo Mostec.

V letu 1984 novih kapacitet na področju kmečkega turizma ne bo zaradi naugodne kreditne politike. Iz sredstev skupnosti za pospeševanje kmetijstva bomo pokrivali razliko med drsečo in fiksno obrestno mero.

8. Gradbeništvo

Tudi v letu 1984 bo zaradi restriktivnih ukrepov gradbeništvo stagniralo. Da bi preprečili negativne učinke, bo potrebno posvetiti več pozornosti povezovanju interesov, zlasti v okviru delovnih in sestavljenih organizacij.

Za dosego le-tega bo potrebno nadaljevati z modernizacijo proizvodnih procesov in uvajanjem novih tehnologij, pospeševanjem raziskovalnega dela, ki bo prispevalo k racionalizaciji in bolj ekonomični gradnji. Stanovanjska in Komunalna skupnost bosta pod enakimi pogoji vključevala gradbeno operativo s področja Šiške k izvajanju del.

Delovna organizacija Objekt mora v letu 1984 poiskati ustrezno mesto v večjem sistemu vzdrževalnih del ali industrije gradbenega materiala.

9. Drobno gospodarstvo

V letu 1984 si bomo prizadevali za različne oblike združevanja dela in sredstev delovnih ljudi, ki opravljajo posamezne dejavnosti s samostojnim osebnim delom in sredstvi v lasti občanov in organizacij združenega dela.

Za realizacijo nalog, opredeljenih v družbenem planu občine, bo potrebno v letu 1984 posvetiti večjo pozornost predvsem:

- prostorskim pogojem za razvoj drobnega gospodarstva, s čimer bo odpravljena največja ovira nadaljnega razvoja drobnega gospodarstva. To vključuje tudi zagotavljanje ustreznih prostorov za deficitarne dejavnosti,
- ustrezni davčni politiki in sicer tako, da se prouči možnost izdelave sistema diferenciranih davčnih olajšav za različne storitve dejavnosti v okviru republiškega dogovora o vsklajevanju davčne politike,
- povezovanju organizacij združenega dela z enotami drobnega gospodarstva na osnovi delitve dela, specializacije, kooperacije in drugih oblik dolgoročnega poslovnega sodelovanja,
- aktivnosti Obrtnega združenja za ustanovitev poslovno obrtnega centra drobnega gospodarstva, kjer se srečujejo industrijske in druge OZD z enotami drobnega gospodarstva,
- zagotovitvi potrebnih kreditnih sredstev v bankah za pospešen razvoj drobnega gospodarstva, predvsem za tiste dejavnosti, ki neposredno zadovoljujejo potrebe občanov oziroma za proizvodne dejavnosti, ki so izvozno usmerjene in nadomeščajo uvoz.

V skladu s postopno rastjo števila obratovalnic samostojnih obrtnikov pričakujemo tudi povečanje števila pri njih zaposlenih delavcev. Z vključevanjem delavce, ki so na začasnem delu v tujini, v obrtno dejavnost, pričakujemo še dodatno povečanje števila zaposlenih na področju drobnega gospodarstva.

Za uspešno realizacijo odkupa poslovnih prostorov za storitveno dejavnost bo potrebno v okviru mesta Ljubljana pristopiti k združevanju sredstev in jih preko najemniškega odnosa oddati v uporabo tistim samostojnim obrtnikom, ki s svojo dejavnostjo neposredno zadovoljujejo potrebe občanov.

Povezovanje samostojnega osebnega dela z združenim delom daje drobnemu gospodarstvu več možnosti pri vključevanju v izvozne tokove.

Nezadostna finančna sredstva kakor tudi omejeni bančni krediti onemogočajo večja vlaganja v gradnjo novih zmogljivosti. Prav to bo predstavljalo enega od omejitvenih faktorjev pri nadaljnjem razvoju.